

Budou lidé volit jenom loutky do hry na kraje?

13.července 2004 Michal Rabas

Čtvrtým rokem existují v ČR kraje. Reforma veřejné správy proběhla od doby jejich vzniku pouze v územích, nikoliv na ministerstvech. Ministerstva si nadále drží základní vliv při sestavování rozpočtu státního, ale také rozpočtu krajů podle jednotlivých kapitol. V roce 2002 získaly kraje první podíl na koláči, ze kterého se rozdělují celostátně vybírané daně. Tehdy to byl 3,1procentní podíl na pět základních daní.

V matematickém vyjádření to znamená, že krajští zastupitelé dnes samostatně rozhodují o 15 korunách ze 100 v rámci výdajů krajského rozpočtu. O 85 korunách rozhodují úředníci na ministerstvech a určité úpravy provádějí i členové Poslanecké sněmovny. Při více než pětimiliardovém rozpočtu našeho kraje jde o zásadní finanční objemy. Stojí za připomenutí, že to byl v roce 2001 právě náš kraj, který přišel s legislativní iniciativou na převedení objemu daňových příjmů v tehdejší objemu 12,74 procent podílu pro kraje. Tento náš krok byl jedním z impulsů na převedení prvních peněz pro kraje od roku 2002.

V roce 2003 předložila vláda do sněmovny novelu současného zákona o dělení daní mezi obce, kraje a stát. Krajům byl navrhován více než desetiprocentní podíl na celostátních daňových výnosech. Tento návrh však byl sněmovnou zamítnut. Po roce jednání mezi vládou, asociací krajů a ministerstvy mají poslanci nyní na stole další pokus o ukončení tzv. hry na kraje. Tato hra je od roku 2000 režírována z Prahy a my krajští zastupitelé, jsme jejími herci, spíše loutkami. Od roku 2002 jsme však samostatnější a pozná se to na našich silnicích, v našich nemocnicích či školách. Na to, abychom se mohli v budoucnu stát hereckým souborem, usilujeme o převedení více než 16 procent podílu daní ze státního rozpočtu do krajských rozpočtů.

Pevně doufáme, že naše argumenty pochopí poslanci. Právě oni na své červnové schůzi rozhodnou, zdali hra na kraje končí a krajská zastupitelstva tak získají pravomoc rozhodovat svébytně o svém rozpočtu. V opačném případě občané v podzimních volbách budou volit loutky a ne politiky vybavené odpovídajícími kompetencemi pro správu věcí krajských.